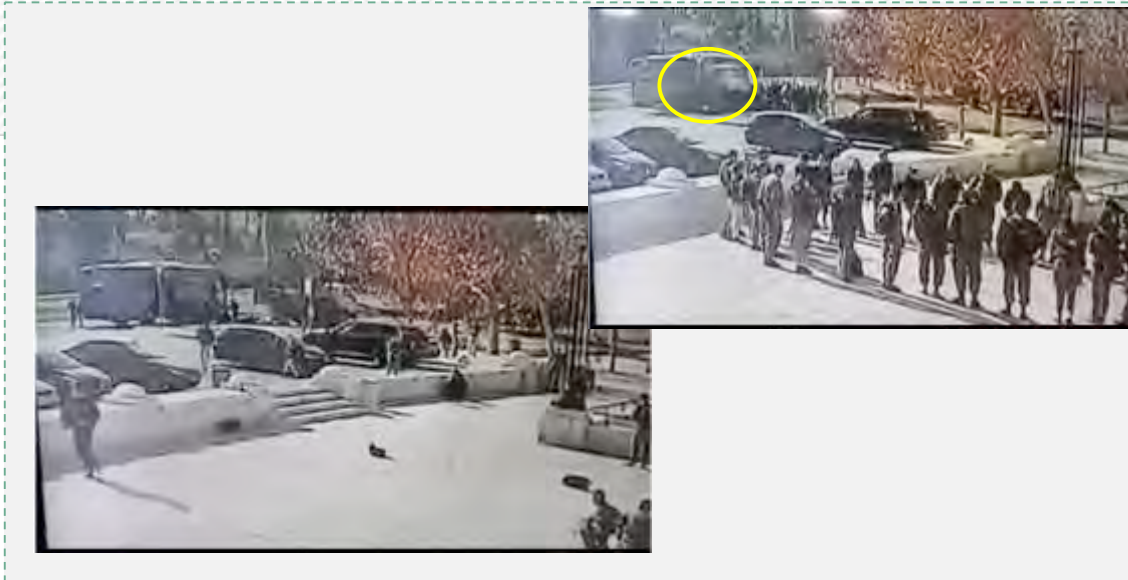

9 בינואר 2017

פיגוע הדריסה בארמון הנציב בירושלים

תמונות מסרטון המתעד את פיגוע הדריסה בארמון הנציב בירושלים (יוטיוב, 8 בינואר 2017)

כללי

1. ב-8 בינואר 2017 בוצע פיגוע דריסה באזור טיילת ארמון הנציב. הפיגוע בוצע באמצעות משאית ע"י מחבל תושב השכונה הסמוכה ג'בל מכבר. ארבעה חיילים נהרגו בפיגוע. המחבל נורה ונהרג.
2. פיגועי דריסה הינם תופעה נפוצה למדי בטרור העממי הפלסטיני, אף כי לא בממדים של פיגועי הדקירה והירי. הרשות הפלסטינית ופתח אינם נוהגים לגנות את הטרור העממי בו הם רואים דרך פעולה לגיטימית נגד ישראל. עד כה לא פורסמו הודעות גיבוי מטעם על הפעולה (בעוד שארגונים אחרים, ובתוכם חמאס וארגונים סלפים-ג'האדיסטים, הזדרזו להוציא הודעות בהן הם מקבלים אחריות לפיגוע).
3. השימוש במשאית לשם הגברת הקטלניות של הפיגוע עשוי להיות השראה מפיגועי הדריסה המזוהים עם דאעש (ברלין, ניס). עם זאת אין בידינו בשלב זה הוכחה להזדהות על רקע אידיאולוגי עם דאעש או להפעלה ע"י דאעש.

4. בפיגועים מסוג זה מוכרת תופעת החקיינות. "הצלחת" הפיגוע בארמון הנציב עלולה להניע פלסטינים לפיגועי דריסה נוספים תוך שימוש במשאיות או ציוד הנדסי כבד לשם הגברת האפקטיביות.

מידע על הפיגוע והמחבל, שביצע אותו

5. ב-8 בינואר 2017 בשעות הצהריים הגיעה משאית, שנסעה מכיוון ג'בל מכבר, לאזור טיילת ארמון הנציב בירושלים. נהג משאית זיהה תוך כדי נסיעה קבוצה של חיילים, שירדו מאוטובוס. הוא סטה ממסלולו הגביר מהירות, נסע לעברם ודרס אותם. מיד לאחר מכן הוא כיוון את המשאית, נסע לאחור ודרס חיילים נוספים. כמה חיילים ירו לעבר המחבל והרגו אותו. **שלוש חיילות וחייל נהרגו בפיגוע ו-13 נפצעו.** בין החיילים שנפצעו שלושה במצב קשה ואחד במצב בינוני/קשה.

המשאית, שבאמצעותה בוצע הפיגוע (דף הפייסבוק QUDSN, 8 בינואר 2017)

6. מבצע הפיגוע הינו פאדי אחמד חמדאן אלקנבר, בן 28, נשוי ואב לארבעה ילדים, מג'בל מכבר שבמזרח ירושלים. בני משפחתו סיפרו כי מזה שנה וחצי הוא עבד כנהג משאית. לדברי משפחתו ושכניו הוא לא היה מזוהה פוליטית ואף לא הפגין נטיות להקצנה דתית. זמן מה לפני הפיגוע הוא התפלל בביתו את תפילת הצהריים. לאחר מכן קיבל שיחת טלפון לביצוע הובלה במשאית. טרם צאתו מהבית אמר לילדיו כי יחזור תוך מספר שעות. בתקשורת הישראלית פורסם, כי הוא בעל עבר פלילי. בני משפחתו הכחישו את הפרסומים הללו (אתר QUDSN, 9 בינואר 2017).

המחבל פאדי אלקנבר, מבצע פיגוע הדריסה בארמון הנציב בירושלים (מען, 9 בינואר 2017)

7. מיד לאחר הפיגוע הוטל כתר על השכונה. ביציאה מהשכונה הוצבו קוביות בטון. כוחות הביטחון הישראליים פשטו על בית המחבל ועצרו לחקירה תשעה חשודים חמישה מהם בני משפחתו. הקבינט המדיני ביטחוני שהתכנס בעקבות הפיגוע החליט על נקיטת שורה של צעדים נגד משפחתו של המחבל. כמו כן פרקה המשטרה את סוכת האבלים שהקימו בני המשפחה לזכרו בשכונה.

קבלת אחריות על הפיגוע

8. חמאס, החזית העממית לשחרור פלסטין והתארגנות (כנראה פיקטיבית) המכנה עצמה קבוצות שהייד בהאא עליאן, טענו, כי פאדי אלקנבר נמנה על פעיליהם. גם גורמים סלפים-ג'האדיים אימצו את קביעות ראש הממשלה, כי המחבל הזדהה עם דאעש. **עד כה אין בידינו אימות לכך, שפאדי אלקנבר הופעל ע"י ארגון טרור פלסטיני או ג'האדיסטי.** סביר, להערכתנו, כי הודעות קבלת האחריות מקורן ברצון לעשות שימוש תקשורתי ב"הצלחה" לה זכה הפיגוע (תופעה המוכרת לנו בעבר).

9. מספר ארגונים טענו כי פאדי אלקנבר פעל בשמם:

א. **פתחי חמאד, חבר הלשכה המדינית של חמאס**, אמר בעצרת שהתכנסה לחגוג את הפיגוע כי **"החייילים [הישראלים] ברחו מפעיל גדודי עז אלדין אלקסאם** אשר ביצע את הפיגוע למען הפלסטינים, האומה הערבית והמוסלמים" (אלאקצא, 8 בינואר 2017).

ב. **החזית העממית לשחרור פלסטין** טענה, כי המחבל הוא פעיל הארגון (חשבון טוויטר עאג'ל מן ע'זה, 8 בינואר 2017). משפחתו של המחבל הכחישה את הטענה (הארץ, 9 בינואר 2017).

ג. התארגנות (כנראה פיקטיבית) המכנה עצמה **קבוצות שהייד בהאא עליאן**, קיבלה אחריות לפיגוע. בהאא עליאן הינו אחד משני תושבי ג'בל מכבר שביצעו את פיגוע הירי והדקירה בקו 78 (13 באוקטובר 2015).

הודעות מטעם ארגונים וגופים סלפים-ג'האדיסטים

10. גורמים סלפים ג'האדיים אימצו את קביעת ראש הממשלה כי המחבל הזדהה עם דאעש. מרכז **אבן תימיה ברצועה** פרסם בטוויטר הודעה המברכת את פעולת ההקרבה שביצע "ארי הח'ליפות פאדי אלקנבר, לאחר שהשתייכותו למדינה האסלאמית הוכחה". אתר **חק המזוהה עם דאעש** דיווח, כי ראש ממשלת ישראל התבטא שמבצע הפיגוע הינו תומך דאעש. בכתבה שפרסם האתר מתוארות השעות האחרונות של המחבל אותן בילה לדבריהם בתפילה ובמשחק עם ילדיו (חק, 8 בינואר 2017).

הפרסום בדף הטוויטר של מוסד אבן תימיה

11. אתר דעות אלחק המזוהה עם דאעש, פרסם ב-8 בינואר 2017 כתבה תחת הכותרת "מבצע הפעולה האיכותית בירושלים, פאדי קנבר, מתומכי המדינה האסלאמית [של דאעש]". הכתבה מציגה טענות לפיהן המחבל הינו פעיל דאעש. הכתבה מציגה צילום מסך מאחת הרשתות החברתיות, שבו מצוין כי המחבל מג'בל אלמכבר "משתייך למדינה האסלאמית". בנוסף, מציינת הכתבה את דברי ראש ממשלת ישראל, בנימין נתניהו, שציין כי המחבל השתייך לדאעש (חק, 8 בינואר 2017). יש לציין כי נכון לרגע זה, דאעש לא קיבל אחריות רשמית לביצוע הפיגוע.

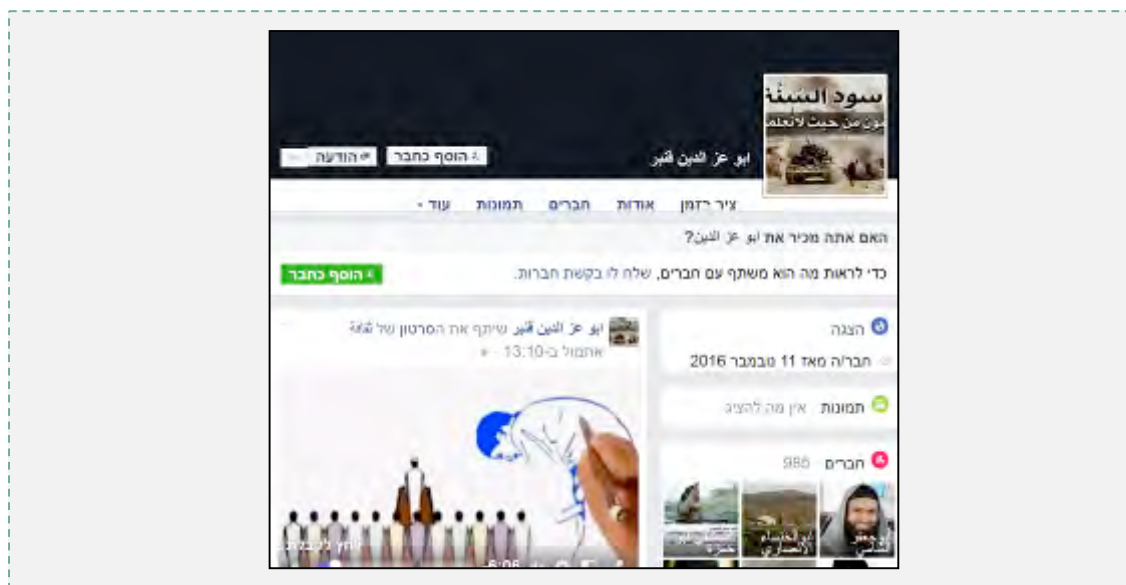

צילום מסך מאחת הרשתות החברתיות, שבו מצוין כי "השהיד תושב ג'בל אלמכבר, פאדי קנבר, משתייך למדינה האסלאמית" (חק, 8 בינואר 2017).

בחינת דף הפייסבוק המיוחס לפאדי אלקנבר

12. בחיפוש שקיימנו בפייסבוק עלה דף תחת השם **אבו עז אלדין קנבר**. מעיון בתכני הדף עולה כי בעל החשבון פתח את דף הפייסבוק ב-11 בנובמבר 2016 וכי הוא **העלה בעיקר תכנים המזוהים עם דאעש והג'האד העולמי**. גם חזותם של מרבית חבריו (985) נראית כמזוהה עם האסלאם הקיצוני. הפוסט האחרון שהעלה היה ב-8 בינואר 2017 בשעה 13:10, דהיינו מספר דקות לפני ביצוע הפיגוע הפוסט כולל סרטון המתעד תפילה. תוכנו אינו מעיד על כוונות לביצוע פיגוע.

13. רוב הפוסטים בדף עוסקים בנעשה בסוריה ובתורכיה. אולם ההקשר המקומי של ג'בל מכבר אינו מוזכר ולא מוזכרות כוונות של בעל החשבון לבצע פיגוע. זאת ועוד, על פי המוכר לנו מפיגועים שבוצעו בעבר מתמלאים בדרך כלל דפי הפייסבוק של שהידים בתגובות רבות של כאלו המזדהים עימם. במקרה הנוכחי לא פורסמה שום תגובה היכולה להעיד שבעל החשבון נהרג. מכל הסיבות הללו ספק האם דף הפייסבוק של אבו עז אלדין קנבר (שבו מצויים סממנים של דאעש) שייך למבצע הפיגוע בארמון הנציב פאדי אחמד חמדאן אלקנבר

דף הפייסבוק המיוחס למבצע הפיגוע

תגובות לפיגוע

14. כלל ארגוני הטרור ברכו על הפיגוע. ברחבי יהודה, שומרון ורצועת עזה חגגו את הפיגוע בחלוקת דברי מתיקה, מופעי זיקוקים ועצרות תמיכה. בערים ביהודה ושומרון ובעזה התקיימו צעדות המוניות לציון הפיגוע (ע'זה אל'אן, 8 בינואר 2017). במחנה הפליטים ג'לזון (צפונית לראמאללה) צוירה כתובת גרפיטי על אחד הקירות המפארת את פיגוע "משאית האנתיפאדה", שבה נכתב: "השהיד פאדי קנבר. מג'לזון (ג'בל) מכבר.. שבור ראש ציוני" (דף הפייסבוק QUDSN, 8 בינואר 2017).

"...שבור ראש ציוני..." כתובת גרפיטי שצוירה על אחד הקירות במחנה הפליטים ג'לזון, צפונית לראמאללה (דף הפייסבוק QUDSN, 8 בינואר 2017)

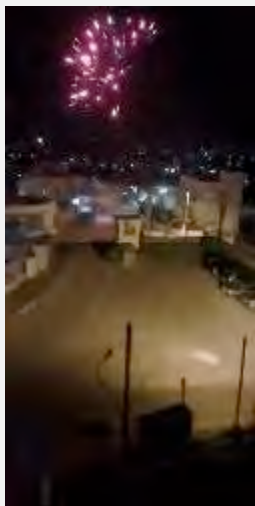
תגובות הרשות הפלסטינית

15. הרשות הפלסטינית לא הגיבה עד כה על פיגוע הדריסה בארמון הנציב. יזכר, כי במישור העקרוני תומכת הרשות הפלסטינית ב"התנגדות העממית", שפיגועי הדריסה הינם מרכיב חשוב בה. יצוין, כי בתגובה לגינוי שפרסמה תורכיה נגד הפיגוע פרסם פתח תגובה: "ההתנגדות הפלסטינית אינה טרור" (ראו להלן).

16. גם בכלי התקשורת המזוהים עם הרשות לא זכה הפיגוע לתגובות. בחלק מכלי התקשורת סוקר הפיגוע באופן לקוני. סוכנות הידיעות ופא פרסמה מקבץ תמונות מזירת הפיגוע. בעיתון אלחיאת אלג'דידה, ביטאונה הרשמי של הרשות הפלסטינית, פורסם הדיווח אודות הפיגוע בעמוד השער תוך האשמת ישראל בכך שהיא מנצלת את הפיגוע לליבוי הסתה נגד הרשות הפלסטינית (אלחיאת אלג'דידה, 9 בינואר 2017).

הדיווח על הפיגוע בעמוד השער של אלחיאת אלג'דידה, ביטאונה הרשמי של הרשות (אלחיאת אלג'דידה, 9 בינואר 2017)

ירי זיקוקים בשכונת ג'בל אלמכבר כביטוי של שמחה בעקבות פיגוע הדריסה בירושלים
(דף הפייסבוק אלרסאלה, 8 בינואר 2017)

חמאס

17. להלן מבחר תגובות של חמאס:

- א. **משיר אלמצרי בכיר חמאס**, אמר, כי פיגוע הדריסה בירושלים הינו תגובה טבעית ל"פשעי הכיבוש" והמחשה שאינתיפאדת אלקדס נמשכת (דף הפייסבוק QUDSN, 8 בינואר 2017).
- ב. **דובר חמאס פוזי ברהום** אמר, כי "פעולת הגבורה" נעשתה במסגרת הגנה על המקומות הקדושים ובמיוחד על מסגד אלאקצא. לדבריו חמאס מברכת על הפעולה אשר מראה כי אנתיפאדת ירושלים נמשכת ופעולות התוקפנות והאלימות מצד ישראל לא ישברו את רצון הפלסטינים להמשיך ב"התנגדות" (צפא, 8 בינואר 2017).
- ג. **חאזם קאסם, דובר חמאס**, אמר כי הפעולה מוכיחה שהעם הפלסטיני בוחר ב"אופציית ההתנגדות" וכי מבצע הפעולה מימש את זכותו הטבעית להתנגד לכיבוש. לדבריו מוכיחה הפעולה, ש"אנתיפאדת ירושלים" אינה אירוע חולף או גל זעם עממי אלא החלטה פלסטינית למהפכה עד אשר יסתיים הכיבוש (אתר אלג'האד, 8 בינואר 2017).
- ד. **אחמד יוסף, בכיר בחמאס בעזה**, טען כי הפיגוע בירושלים הינו "חוקי" זאת משום שנעשה נגד חיילים ישראלים ובמזרח ירושלים.

גילויי שמחה ברצועת עזה על ביצוע הפיגוע. מימין: חלוקת דברי מתיקה ברחובות עזה (חשבון הטוויטר PALINFO, 8 בינואר 2017). משמאל: תהלוכת שמחה של חמאס במחנה הפליטים ג'באליא בצפון הרצועה (דף הפייסבוק QUDSN, 8 בינואר 2017)

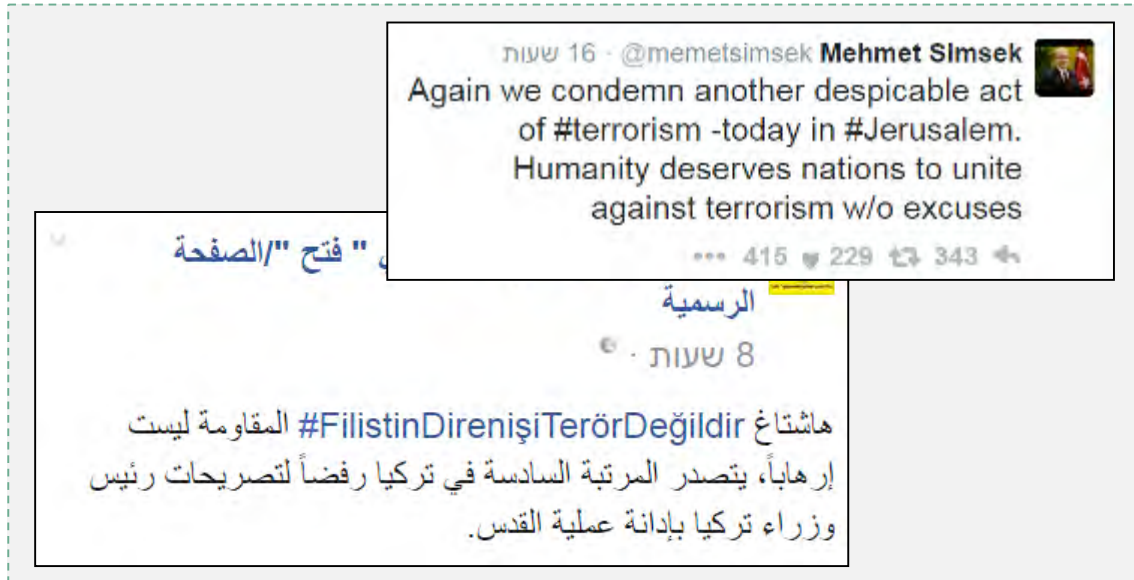

קריקטורות שפורסמו בכלי תקשורת של חמאס. מימין: קריקטורה שפורסמה באלרסאלה, בה נראית ישישה פלסטינית המאחלת שנה טובה ולפניה קבר עליו נכתב "פיגוע ירושלים" ולתוכו נופלים חיילי צה"ל (אלרסאלה נט, 9 בינואר 2017). משמאל: קריקטורה המאדירה את הפיגוע ומבצעו בה נכתב: "פיגוע ג'בל אלמכבר בירושלים הכבושה" (דף הפייסבוק אלרסאלה, 8 בינואר 2017)

מחאה של פתח וחמאס על שתורכיה גינתה את הפיגוע

18. בתורכיה, שחוותה לאחרונה פיגועים רבים, הביעו צער על הפיגוע. **בנעלי ילדרים, ראש ממשלת תורכיה**, אמר כי הוא עצוב מאד בשל קורבנות הפיגוע בירושלים, בו נהרגו ארבעה חיילי צה"ל ונפצעו עשרים נוספים (דף הפייסבוק QUDSN, 8 בינואר 2017). **מחמד שימשכ, סגן ראש הממשלה**, גינה את פיגוע הטרור בירושלים ואמר שהאנושות זכאית לכך שהאומות תתאחדנה נגד הטרור ומבצעיו (חשבון הטוויטר של מחמד שימשכ, 8 בינואר 2017).

19. תגובת תורכיה עוררה זעם בקרב הפלסטינים. ברשתות החברתיות הפלסטיניות הועלו תגובות זעם ותמיהה לגבי התגובה התורכית. פתח פרסמה בתגובה בדף הפייסבוק הרשמי שלה האשטג בשפה התורכית: #ההתנגדות הפלסטינית אינה טרור (דף הפייסבוק הרשמי של פתח, 9 בינואר 2017). יודגש, כי בראיית פתח (והרשות) הטרור העממי, שפיגועי הדריסה הינם חלק ממנו, כלל אינו נחשב טרור¹.

מימין: מוחמד שימשכ, סגן ראש ממשלת תורכיה, מגנה בחשבון הטוויטר שלו את פיגוע הטרור בירושלים (חשבון הטוויטר של מוחמד שימשכ, 8 בינואר 2017). משמאל: פתח מפרסמת האשטג בשפה התורכית והערבית #ההתנגדות הפלסטינית אינה טרור (דף הפייסבוק הרשמי של פתח, 9 בינואר 2017)

20. גם בחמאס מתחו ביקורת על התגובה התורכית. אברהים צלאח, בכיר חמאס (המתגורר כיום בקטר), טען כי התגובה התורכית מגונה לא מקובלת כלל. אדהם אבו סלמיה, אחראי הקשרים הבינ"ל במשרד הפנים בעזה, טען, כי זוהי עמדה מאכזבת ומצערת, אשר לדעתו אינה משקפת את עמדת תורכיה (אתר QUDSN, 8 בינואר 2017).

שכונת ג'בל מכבר כמקור לפיגועים בירושלים

21. ג'בל מכבר היה בעבר כפר בדרום ירושלים, שהפך ברבות השנים לאחת משכונות העיר. השכונה מונה קרוב ל-30,000 תושבים. מוצא תושבי השכונה הינו מבני השבט הבדואי אלצואחרה, הפזור במרחב שבין בית לחם לירושלים. רוב בני השכונה מתפרנסים מעבודה בירושלים. המעורבות השלטונית-מוניציפאלית בנעשה בכפר הינה רופפת למדי.

¹ ראו פרסום מרכז המידע מה-29 בדצמבר 2016: "מקומו של הטרור הפלסטיני בהחלטת מועצת הביטחון 2334".

שכונת ג'בל אלמכבר (mawdoo3.com, 30 בדצמבר 2014).

22. שכונת ג'בל מכבר מהווה מקור לפיגועים בירושלים, בהם בלטו שני פגועים רבי נפגעים:

א. ב-6 במרץ 2008 ביצע מחבל פיגוע הרג בישיבת מרכז הרב שבירושלים, באמצעות ירי מרובה קלצ'ניקוב. בפיגוע נהרגו שמונה תלמידים ונפצעו עשרה. המחבל שביצע את הפיגוע היה עלא' האשם אבו אדהים, תושב ג'בל מכבר. המחבל היה נהג הסעות של תלמידים, בעל תעודת זהות ישראלית (כחולה), והדבר הקל על תנועותיו בשטח ישראל. בני משפחתו של המחבל הקימו לאחר מותו סוכת אבלים בה הוצגו דגלי חמאס וחזבאללה אולם הדגלים הוסרו מהמקום על פי דרישת משטרת ירושלים.

משמאל: זירת פיגוע ההרג בישיבת מרכז הרב. מימין: ספר תורה מגואל בדם (לע"מ, 6 במרץ 2008).

ב. ב-18 בנובמבר 2014 חדרו שני מחבלים חמושים באקדח וסכיני קצבים לבית כנסת בשכונת הר נוף. באמצעותם ביצעו המחבלים פיגוע הרג בקרב המתפללים. ארבעה מתפללים נהרגו. שוטר, שהגיע למקום נורה בידי אחד המחבלים, נפצע אנושות ונפטר כמה שעות לאחר

מכן. שישה בני אדם נפצעו. המחבלים שביצעו את פיגוע ההרג הם **ע'סאן אבו ג'מל**, בן 27 ועדי **אבו ג'מל** בן 22, בני דודים משכונת ג'בל מכבר.

בית הכנסת בשכונת הר נוף בירושלים, שבו בצעו שני מחבלים מג'בל מכבר פיגוע הרג (זק"א ירושלים 18 בנובמבר 2014)

23. לתושבים משכונת ג'בל מכבר **חלק חשוב בגל פיגועי הטרור בירושלים**, שתחילתו בספטמבר 2015. להלן פיגועים בולטים שבוצעו ע"י תושבי השכונה:

א. **פיגוע ירי ודקירה בשכונת ארמון הנציב (13 באוקטובר 2015)**: שני מחבלים תושבי ג'בל מכבר עלו לאוטובוס אגד קו 78 כשהם חמושים באקדח ובסכין. המחבלים ביצעו ירי והחלו **לדקור את הנוסעים**. לוחמי משמר הגבול ושוטרי סיוור, שהגיעו למקום, זיהו את המחבלים וירו לעברם. **בפיגוע נהרגו שלושה ישראלים**.

סוכת אבלים בג'בל אלמכבר לזכרו של המחבל בהא' עליאן, אחד המחבלים אשר ביצע את פיגוע הירי והדקירה בקו 78 בארמון הנציב (הון, 26 באוקטובר 2015)

ב. **פיגוע דריסה ודקירה ברחוב מלכי ישראל בירושלים (13 באוקטובר 2015)** : מחבל תושב ג'בל מכבר, שנהג ברכב חברת בזק (שבה עבד) פגע בתחנת אוטובוס ברחוב מלכי ישראל בירושלים. כתוצאה מכך, נהרג אדם ונפצע אדם נוסף.

ג. **ניסיון דקירה בטיילת ארמון הנציב בירושלים (17 באוקטובר 2015)**: לוחמי משמר הגבול ניגשו לבדוק גבר חשוד בטיילת ארמון הנציב בירושלים. החשוד שלף סכין וניסה לדקור את הלוחמים. הם ירו בו והרגו אותו. המחבל הדוקר היה תושב ג'בל מכבר.

ד. **תקיפה באמצעות בקבוק זכוכית סמוך לשער יפו (2 בנובמבר 2015)**: תושב ג'בל מכבר תקף מדריכת תיירים סמוך לשער יפו בירושלים. התוקף ניגש אל מדריכת התיירים וכאשר היא הסתובבה שלף בקבוק זכוכית, הכה בראשה ונמלט. היא נפגעה באורח קל ופונתה לבית החולים. כוחות הביטחון ביצעו סריקות ועצרו את התוקף.

ה. **תקיפת נשים בטיילת ארמון הנציב (10 במאי 2016)**: שני פלסטינים תקפו קבוצה של נשים מבוגרות, שצעדו בטיילת ארמון הנציב. השניים נמלטו מהמקום לכיוון ג'בל מכבר. שתי נשים נפצעו באורח בינוני ופנו לבית החולים. במהלך הסריקות נעצרו שני חשודים במעורבות בפיגוע.

פיגועי הדריסה מקומם במסגרת הטרור העממי

מאפיינים כלליים

1. ישראל מתמודדת עם פיגועי הדריסה המבוצעים ע"י מחבלים פלסטינים מאז ימי האנתיפאדה הראשונה. היקפם של פיגועי הדריסה נמוך מזה של דפוסים פיגועים אחרים אולם רמת קטלניותם גבוהה יחסית. המוקד המרכזי של פיגועי הדריסה הינו מרחב ירושלים, בשל הנגישות הנוחה של כלי רכב הנהוגים ע"י פלסטינים לריכוזי אוכלוסייה ישראלים (הגם שפיגועי דריסה בוצעו גם במקומות נוספים ביהודה ושומרון).

2. מאז 2009 מתבצעים פיגועי הדריסה במסגרת מה שמכונה ע"י הפלסטינים "ההתנגדות העממית" (קרי, הטרור העממי). הם מתבצעים בדרך כלל על ידי מפגעים בודדים, שאינם משתייכים לאחד מארגוני הטרור. פיגועי הדריסה הינם לעיתים בעלי אופי ספונטאני, ללא הכנות מסודרות והתארגנות מוקדמת, דבר המקשה על גילויים המוקדם. חלק ממבצעי פיגועי הדריסה היו פלסטינים תושבי מזרח ירושלים בעלי תעודות זהות ישראליות דבר שהקל על נגישותם לריכוזי אוכלוסייה ישראלים בירושלים.

3. מרבית פיגועי הדריסה בוצעו ע"י כלי רכב אזרחיים פרטיים אולם כמה מהם בוצעו ע"י כלי הנדסיים כבדים, שהשימוש בהם נועד להגדיל את מספר הנפגעים. השימוש במשאית כבדה שנעשה בפיגוע הנוכחי הינו הראשון מסוגו. סביר שההשראה לשימוש במשאית כ"כלי נשק" לביצוע הפיגוע מקורה בפיגועי דריסה "מוצלחים", שביצעו מחבלים שפעלו בהשראת דאעש בצרפת ובגרמניה (הפיגוע בניס שגבה חייהם של 84 בני אדם והפיגוע בברלין שבו נהרגו 12 בני אדם). פיגועי הדריסה הללו לוו בקמפיין תקשורתי של דאעש, שבו עודד הארגון את תומכיו בחו"ל לבצע פיגועים, בין השאר פיגועי דריסה במקומות הומי אדם. דאעש הנחה את תומכיו להשתמש במשאיות כבדות המסוגלות להגיע למהירויות גבוהות המפחיתות את הסיכוי להינצל מהדריסה.

מימין: מאמר המעודד פגועי דריסה, שהופיע בביטאון דאעש . משמאל: דוגמא למשאית המתאימה לביצוע פיגוע דריסה קטלני (רומיה, 11 בנובמבר 2016).

פיגועי דריסה בולטים בירושלים. מימין: פיגוע דריסה בירושלים באמצעות טרקטורב-22 ביולי 2008. 28 בני אדם נפצעו. המחבל נורה ונהרג (רויטרס, 22 ביולי 2008. צילום: רונן זבולון). משמאל: תוצאות פיגוע ב-2 ביולי 2008, שבוצע באמצעות טרקטור (קאטרפילר) במרכז ירושלים. שלושה בני אדם נהרגו וכשבעים נפצעו (משרד החוץ, 2 ביולי 2008).

4. במסגרת הפקת לקחים של כוחות הביטחון הישראליים מפיגועי הדריסה מוגנו תחנות הסעה, כניסות למבנים חשובים ומחסומים של צה"ל באמצעות קוביות או גדר הפרדה מבטון. הצעדים הללו הצליחו לצמצם את מספר הנפגעים מפיגועי הדריסה אולם לא היה בהם כדי לשים קץ לדפוס פיגועים זה.

היקף פיגועי הדריסה ומקומם בטרור העממי

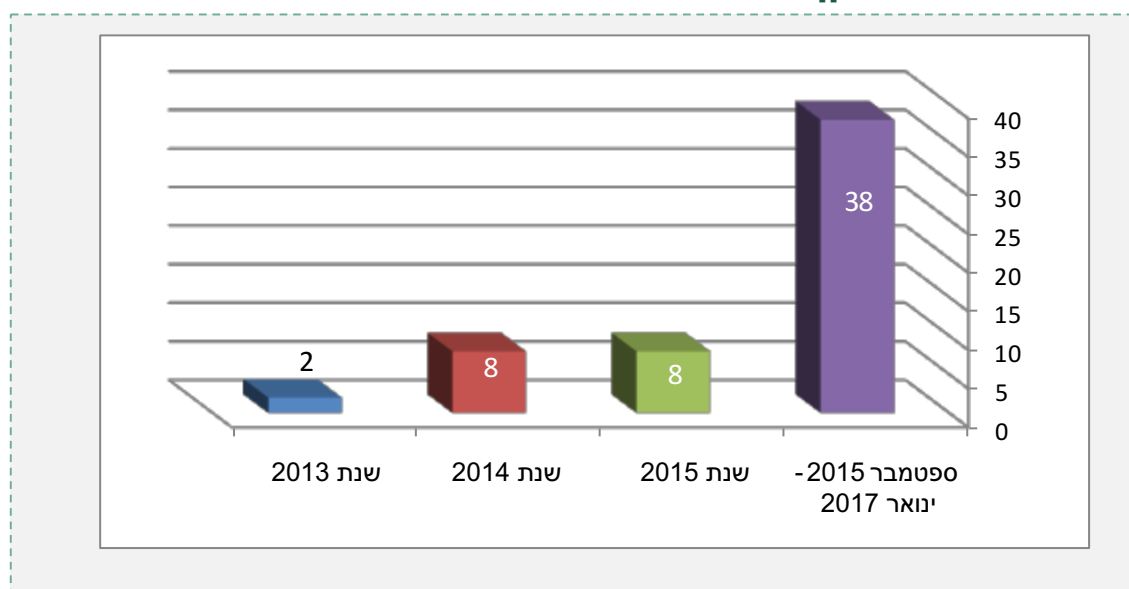
5. פיגוע הדריסה הראשון בוצע ב-18 בפברואר 1987, בעת האנתיפאדה הראשונה, מחבל פגע באמצעות כלי רכבו בסיור צה"ל במחנה הפליטים עסכר שבשכם. בפיגוע נפצעו באורח קשה שני חיילים (אחד מהם נפטר מאוחר יותר מפצעיו). המחבל הדורס נורה ונהרג. **בשנים שלאחר מכם נמשכו באופן**

ספוראדי פיגועי הדריסה.

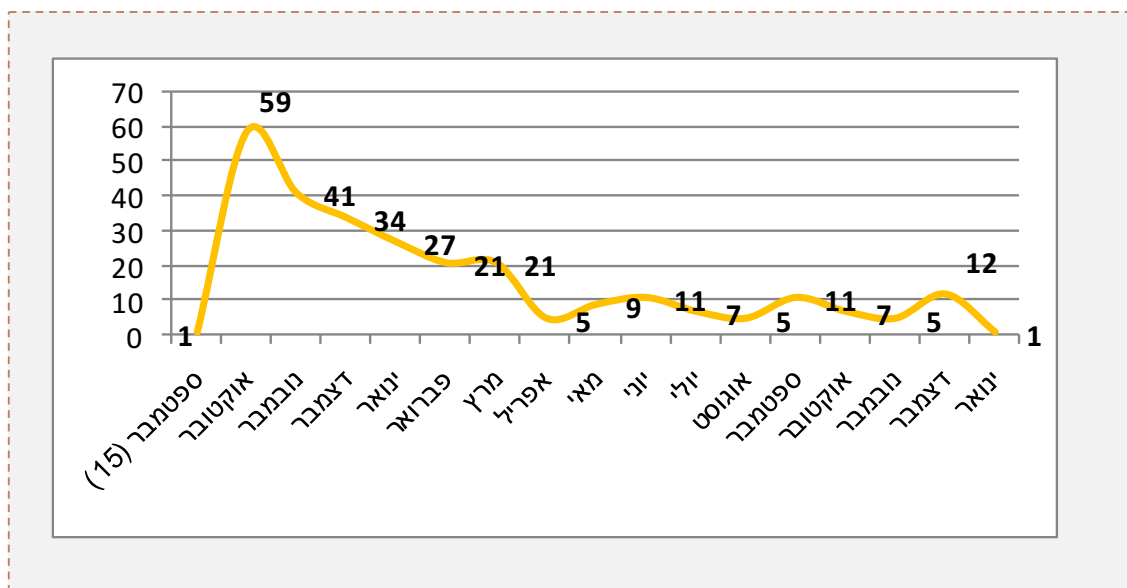
6. במהלך האנתיפאדה השנייה ובשנים שלאחריה (2000-2008), בוצעו כעשרים פיגועי דריסה, שבהם נהרגו 15 בני אדם. **בלטו בקרבם שלושה פיגועי דריסה בירושלים, שניים מהם באמצעות דחפור, שבהם נהרגו שלושה ישראלים ונפצעו כמאה.** במהלך השנים 2012-2013 אירעו מספר מועט יחסית של פיגועי דריסה באזור ירושלים וברחבי יהודה ושומרון, שבהם נהרג אזרח ישראלי ונפצעו כמה אנשי כוחות ביטחון ישראליים

7. **במהלך גל הטרור העממי האחרון (ששיאו באוקטובר 2015) עלה היקפם של פיגועי הדריסה, יחסית לשלושת השנים הקודמות. מאז אוקטובר 2015 ועד היום (9 בינואר 2017) בוצעו 38 פיגועי דריסה מתוך 277 פיגועים משמעותיים, מרביתם פיגועי דקירה וירי.**

היקף פיגועי דריסה בשנים האחרונות

פיגועים משמעותיים שבוצעו במסגרת גל הטרור העממי

פיגועי דריסה בולטים שבוצעו מאז שנת 2008

8. להלן דוגמאות לפיגועי דריסה בולטים, שבוצעו מאז שנת 2008:

א. **16 בספטמבר 2016** - כלי רכב פלסטיני בו ישבו שני בני אדם נסע במהירות לעבר **תחנת ההסעה בצומת אליאס (בכניסה לקריית ארבע)**. במקום שהו שלושה נערים ישראלים. כוח צה"ל שהיה במקום הגיב בירי, הרג את הנהג ופצע פלסטינית שישבה לצידו. שניים מהנערים נפצעו באורח קל.

ב. **3 במאי 2016** - פלסטיני, שנהג ברכב טרנזיט דרס שלושה חיילים **באזור הישוב דולב בבנימין**. חייל אחד נפצע באורח קשה ושניים באורח קל. חייל רביעי ירה בפלסטיני הדורס והרג אותו. בסרטון שפרסמו הפלסטינים נראה המחבל נוסע במהירות לעבר החיילים, שעסקו בבדיקת מכוניות בכביש.

ג. **14 במרץ 2016** - שני פלסטינים ניסו לדרוס אזרחים ישראלים, שעמדו בתחנת הסעה, סמוך **לצומת אליאס בכניסה לקריית ארבע**. במהלך ניסיון הדריסה הם ירו לעבר הישראלים. חייל אחד נפצע מירי. כוח צה"ל, שאבטח את הצומת, ירה לעבר המחבלים והרג אותם. בזמן הטיפול בזירת האירוע הגיח כלי רכב פלסטיני נוסף ודרס קצין צה"ל. הקצין וחייל נוסף נפצעו באורח קל. הדורס הנוסף נורה ונהרג אף הוא.

ד. **4 מרץ 2016** - פלסטינית הגיעה במכוניתה **לצומת גוש עציון**. בצומת המכונית עלתה על המדרכה ודרסה חייל שנפצע קל.

ה. **4 בנובמבר 2015** - מחבל הגיע עם כלי רכבו לצומת חלחול ודרס קבוצת לוחמים, לוחם אחד נפצע קשה. המחבל נורה ונהרג.

ו. **3 באוקטובר 2015**- מחבל פלסטיני, שנהג ברכב חברת בזק (שבה עבד) פגע בתחנת אוטובוס **ברחוב מלכי ישראל בירושלים**. כתוצאה מכך, **נהרג אדם ונפצע אדם נוסף**. לאחר פיגוע הדריסה יצא המחבל מהרכב עם סכין בידו ופגע באזרחים נוספים.

ז. **25 באפריל 2015**- כלי רכב שנסע במהירות פגע בשוטרי משמר הגבול **במזרח ירושלים (סמוך לא-טור והר הזיתים)**. ארבעה שוטרים נפגעו. שוטרי המחסום ביצעו ירי לעבר כלי הרכב אולם הוא המשיך בנסיעה. בסריקות שנעשו לאחר מכן אותר כלי הרכב אולם הנהג הפוגע נמלט.

ח. **ב-16 באפריל 2015**, בשעות הערב המאוחרות **נפגעו בצומת הגבעה הצרפתית אישה וגבר** בשעה שעמדו בתחנת האוטובוס. נהג הרכב הפוגע הגיע למקום בנסיעה מהירה, סטה ממסלולו, ופגע בשני האזרחים שעמדו בתחנה. הגבר נפצע באורח אנוש ונפטר בבית החולים והאישה נפצעה באורח קשה.

ט. **6 במרץ 2015**- מכונית פרטית הגיעה **לקרבת בסיס משמר הגבול בצפון ירושלים**. סמוך לבסיס עלה כלי הרכב על המדרכה, פגע בחמישה בני אדם, ארבעה מהם אנשי כוחות הביטחון, והמשיך בנסיעה. לאחר שנורו לעברו מספר יריות מכיוון הבסיס, ירד הנהג הפוגע מכלי הרכב, **כשהוא אוחז בסכין קצבים**. המחבל נורה וכוחות משטרה השתלטו עליו.

י. **5 בנובמבר 2014**- פיגוע דריסה בירושלים. כתוצאה מהפיגוע נהרגו לוחם משמר הגבול ונער בן 17. 12 בני אדם נפצעו, חלקם באורח קשה. חמאס הודיעה, כי מבצע הפיגוע הוא פעיל התנועה וקראה לבצע פיגועים נוספים מסוג זה.

יא. **22 באוקטובר 2014**- מחבל פלסטיני ממזרח ירושלים ביצע פיגוע דריסה **בתחנת הרכבת הקלה בגבעת התחמושת בירושלים**. כתוצאה מהפיגוע נהרגה תינוקת בת שלושה חדשים ושמונה בני אדם נוספים נפצעו. אחת מהם, צעירה כבת עשרים נפגעה באורח קשה.

יב. **4 באוגוסט 2014**- בעיצומו של מבצע "צוק איתן", **יצא טרקטור מאתר בניה במרכז ירושלים** והרג הולך רגל, שעבר על ידו. לאחר מכן פנה לעבר אוטובוס, שעמד בסמוך **וניסה להפוך אותו באמצעות כף הטרקטור**. באוטובוס שהו הנהג ועובד נוסף של חברת ההסעות. השניים נפגעו באורח קל והצליחו לחלץ עצמם. לוחם בשירות בתי הסוהר ירה למוות במחבל. חמישה בני אדם נוספים נפצעו באורח קל.

יג. **17 באוקטובר 2013**- פלסטיני ניסה לחדור **לבסיס צה"ל סמוך לא-ראם (דרומית מזרחית לראמאללה) כשהוא נוהג בטרקטור**. הפלסטיני נסע במהירות לעבר גדר הבסיס, חצה אותה ניסה לפגוע בחיילים ולהפוך ג'יפ, שחנה בבסיס, בעזרת כף הטרקטור. כוח צה"ל ירה לעברו והרגו.

יד. **9 בספטמבר 2012**- קצין הביטחון של הישוב שערי תקווה נהרג כתוצאה מפיגוע דריסה **בין הישוב אורנית לאלקנה**. הוא נהרג כשניסה לתעד ולעצור כלי רכב, שהסיע פלסטינים, שהים

בלתי חוקיים לעבודה בישראל. נהג כלי הרכב, תושב כפר קאסם נמלט מהמקום ונעצר יותר מאוחר.

טו. **5 במרץ 2009- סמוך לאצטדיון טדי בירושלים פגע נהג טרקטור** בניידת משטרה. נהג הטרקטור הוריד את כף הטרקטור על הניידת, שהוזעקה לטפל בתאונת דרכים וחנתה בצד הדרך. שני השוטרים שהיו בניידת נפצעו באורח קל. נהג הטרקטור נורה ע"י שלושה שוטרים ונהג מונית. הוא נפצע אנושות ומת בדרך לבית החולים

טז. **22 ביולי 2008- נהג טרקטור** יצא מאתר בנייה סמוך לשכונת ימין משה והחל לנהוג במהירות בכביש הראשי. בדרכו פגע במספר כלי רכב לאחר שנסע כ-250 מ' נורה בידי שוטר משמר הגבול. 28 בני אדם נפצעו.

ז. **2 ביולי 2008-** ביצע מחבל פלסטיני ממזרח ירושלים ביצע פיגוע הרג באזור הומה אדם במרכז ירושלים **באמצעות טרקטור גדול (קאטרפילר)**. הפיגוע החל כאשר המחבל פתח בנסיעה מהירה מאתר בנייה לרחוב שרי ישראל. הוא נסע במהירות לאורך הרחוב כשהוא פוגע בכל מה שנקרה בדרכו. משם פנה לרחוב יפו תוך שהוא ממשיך ופוגע במכוניות והולכי רגל. לאחר זמן מה הצליחו שוטר, מאבטח וחייל בחופשה להרוג את המחבל. כתוצאה מהפיגוע נהרגו שלושה בני אדם ונפצעו כשבעים .